

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN
VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN,
GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - wijziging van het Vlaams personeelsstatuut wat betreft de arbeidsvoorwaarden van sommige personeelsleden van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust

- eerste principiële goedkeuring

1. OPZET

Op 4 maart 2016 sloot Vlaams minister Ben Weyts twee akkoorden met de vakorganisaties ⁽¹⁾/loodsenverenigingen ⁽²⁾ (bijlagen 1 en 2).

1.1. Een eerste akkoord betreft:

1.1.1. nieuwe schaalvergrotingscoëfficiënten voor de operationele loodsen (schaalvergroting scheepvaart);

1.1.2. de verloning van de administratieve opdracht "werkoproepen" conform de verloning voor de administratieve opdracht "lesgeven";

1.1.3. compensatie verlies LT4 ten gevolge van de invoering van een nieuwe technische loopbaan.

De uitvoering van het eerste akkoord (punten 1.1.1. en 1.1.2.) werd uitgevoerd bij ministerieel besluit van 9 juni 2016 houdende vaststelling van de loodskoëfficiënten voor de berekening van de loodstoelage van de operationele loodsen.

1.2. Een tweede akkoord betreft:

1.2.1. een verhoging van de collectieve prestatienorm met 15%, over alle korpsen heen, tegen 2020, berekend op dezelfde basis zoals deze vandaag wordt berekend (protocol 18.46).

De eerste fase (5%) werd op het sectorcomité XVIII van mei 2016 vastgesteld. De tweede fase omvat het engagement om tegen het sectorcomité XVIII van december 2016 te komen tot een optimalisatieplan dat:

- o een verdere verhoging van de prestatienorm met 10% garandeert, evenals
- o de stijging van de beschikbaarheid van de loodsen,
- o aantoonbare efficiëntiewinsten oplevert,
- o niet strikt noodzakelijke operationele functies niet-loodsen afbouwt en
- o de basis legt voor een duurzame sociale stabiliteit.
- o gelijktijdig worden de bevindingen van de audit Nautische Keten, zoals uitgevoerd

¹ VSOA en ACV maar geen akkoord van ACOD

² OVL en BVL

door Audit Vlaanderen, over o.a. de invoering van de multivalentie, geïntegreerd na overleg in de geëigende organen;

1.2.2. de integratie van de loodstoelagen in het salaris van de loodsen en de opname van de STCW-toelage en de toelage voor technische bekwaamheid in het salaris van de operationele functies niet-loodsen.

1.2.3. eindeloopbaanmaatregelen oudere loodsen + 60 jaar ("5 dagen op – 6 dagen af" in plaats van "6 dagen op – 5 dagen af") ;

1.2.4 De mogelijkheid voor de kanaalloodsen om op vrijwillige basis uit het 50/50-systeem te stappen (verdeling van de loodstoelage voor 50% in het groepsfonds en voor 50% individuele toekenning) voor een periode van één kalenderjaar, en te opteren voor 100% individuele toekenning van de loodstoelage;

1.2.5. De aanpassing van de verloning administratieve opdracht "werkoproepen" vereist ook een aanpassing van het Vlaams personeelsstatuut.

Bijgaand ontwerpbesluit tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 (bijlage 3) geeft uitvoering aan het tweede akkoord van 4 maart 2016, voor wat betreft de bovenvermelde aangelegenheden vermeld onder de punten 1.1.3; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4. en 1.3.

1.3. andere maatregelen:

1.3.1. forfait gevaarlijk werk

Omwille van administratieve eenvoud en werklastvermindering past de DAB Vloot voor wat betreft de toelage gevaarlijk werk een forfaitaire regeling (lumpsum) toe. Audit Vlaanderen merkte in een detectieaudit (rapport van 14 juni 2012) evenwel op dat voor dergelijke forfaitaire regeling geen rechtsgrond voorhanden is.

In voorliggend ontwerpbesluit wordt aan de Vlaams minister bevoegd voor Bestuurszaken de mogelijkheid gegeven om voor bepaalde diensten een forfaitaire regeling inzake gevaarlijk werk vast te stellen.

1.3.2. berekening salaris operationele loodsen bij combinatie van verlof voor deeltijdse prestaties en andere onbezoldigde afwezigheden

Voor de operationele loodsen wordt een specifieke regeling uitgewerkt.

Voor de operationele loodsen wordt voor de berekening van het maandsalaris bij combinatie van verlof voor deeltijdse prestaties en onbetaalde verlofdagen, geen rekening gehouden met de "te presteren werkdagen volgens het werkrooster van het personeelslid", maar gebeurt de berekening van het maandsalaris op basis van de beschikbaarheidsdagen op jaarbasis volgens zijn arbeidsregime gedeeld door 12.

1.3.3. individuele betoelaging kanaalloodsen

De door een kanaalloods tijdens een periode van individuele verloning opgespaarde vakantiedagen (artikel X 9, §1 VPS) worden niet met beschikbaarheidsdagen gelijkgesteld.

Voor een uiteenzetting van de in punt 1.3.2. en 1.3.3. voorgestelde wijzigingen, verwijst ik naar de artikelsgewijze bespreking (bijlage 4).

2. INHOUDELIJK

2.1. eindeloopbaanmaatregelen oudere loodsen

Het tweede akkoord van 4 maart 2016 bepaalt dat er voorzien wordt in specifieke maatregelen ter verlaging van de werkdruk voor oudere loodsen (vanaf de leeftijd van 60 jaar), zoals de beurtregeling "5 dagen op – 6 dagen af" (zie punt 1.2.2.). met behoud van basisloon.

Deze voornoemde beurtregeling betekent dat de "oudere" loodsen 1 dag per periode van 11 dagen minder beschikbaar zijn voor het leveren van prestaties.

De voorwaarde is wel dat de realisatie van de collectieve prestatienorm gegarandeerd blijft.

De uitvoering van deze afspraak van het akkoord, vereist dan ook een aanpassing van artikel VII 6, specifiek voor de operationele loodsen vanaf de leeftijd van 60 jaar.

2.2. integratie van de toelagen in het salaris

Overeenkomstig bovenvermeld akkoord van 4 maart 2016 gebeurt deze integratie op basis van de BAFO van 14 maart 2014. Uit de tekst van deze BAFO blijkt dat het doel van de integratie van een deel van de toelagen in het salaris is om aan bepaalde personeelsleden van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust een hoger basisloon te garanderen dat als basis dient voor de berekening van het pensioen.

De integratie wordt toegepast voor volgende graden/functies:

- loods (operationele en andere functie)
- maritiem verkeersleider
- leidinggevend hoofdmedewerker (functie regioverkeersleider)
- hoofdscheepstechnicus
- hoofdmedewerker (teamplanner loodsdienstcoördinator)
- radarwaarnemer
- scheepstechnicus
- medewerker (loodsdienst- en rededienstcoördinator)
- leidinggevend hoofdassistent (hoofdmotorist/hoofdschipper)
- hoofdmotorist/hoofdschipper
- speciaal hoofdassistent (kok ingescheept)
- schipper/motorist
- speciaal assistent (matroos / stoker / kok ingescheept)

In deze BAFO is bepaald dat de werkgeversbijdrage sociale zekerheid en effecten op vakantiegeld en eindejaarstoelage worden opgevangen binnen de beschikbare loonkredieten bij MDK. De responsabiliseringsbijdrage wordt gedragen door de Vlaamse overheid.

2.2.1. graad loods

Als uitgangspunt verwijst het tweede akkoord van 4 maart 2016 naar de BAFO van 14 maart 2014 (de verschuiving van een bedrag van € 12.000 bruto geïndexeerd van de toelagen - gerekend aan indexcijfer 1,6084). Er wordt een bedrag van € 7.460 (à 100%) geïntegreerd in het salaris.

2.2.1.1. operationele functies

Voor de personeelsleden met de graad van loods, operationele functie wordt voor de hoogste twee salarisschalen in de functionele loopbaan (A143 en A144) een bedrag van € 7.460 (à 100%) verschoven van de loodstoelage naar het salaris.

2.2.1.2. niet operationele functies

Voor de loodsen, niet operationele functies, wordt dit bedrag geïntegreerd in de salarisschaal A144.

Het bedrag van € 7.460 (à 100%) wordt gerecupereerd via een maandelijkse inhouding op de loodstoelagen. De patronale sociale zekerheidsbijdragen worden ten laste genomen door het agentschap MDK.

2.2.2. operationele functies niet-loodsen

Voor de niet-loodsen wordt op basis van dezelfde principes hetzij € 1.690 (à 100%), hetzij € 940 (à 100%) geïntegreerd in het salaris (STCW-toelage of toelage technische bekwaamheid) en worden bovenvermelde bedragen gerecupereerd via maandelijkse inhouding op de respectievelijke toelagen.

2.2.3. gemeenschappelijke bepalingen

- De integratie van de toelagen in het salaris gebeurt telkens in de hoogste twee salarisschalen van de functionele loopbaan. Voor de graad maritiem verkeersleider, die worden aangeworven in een bevorderingsgraad (B2), gebeurt de integratie enkel in de hoogste salarisschaal van de functionele loopbaan (B231 – B232).

- De integratie vereist de opname in het VPS van specifieke functionele loopbanen voor het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust en de creatie van specifieke salarisschalen (T-schalen (T = integratie toelagen) genoemd).

- Om te garanderen dat de reeds opgebouwde schaalanciënniteit vóór de inwerkingtreding van de overeenkomstige T-schaal behouden blijft, wordt een specifieke bepaling opgenomen. De reeds opgebouwde schaalanciënniteit in de salarisschaal van toepassing vóór de inwerkingtreding van de overeenkomstige T-schaal telt mee voor het bepalen van de schaalanciënniteit in de functionele loopbaan.

2.3. verhoging collectieve prestatienorm – koppeling akkoord 4 maart 2016 integratie toelagen in het salaris

Het tweede akkoord van 4 maart 2016 voorziet de verhoging van de collectieve prestatienorm met 15% tegen 2020, over alle korpsen heen. Op de vergadering van het Sectorcomité XVIII van 9 mei 2016 werd de eerste fase van de verhoging van de prestatienorm met 5% besproken. Er werd een protocol gesloten op 10 juni 2016 (protocolnr. 354.1142). De verhoging van de prestatienorm met de overige 10% wordt besproken op het Sectorcomité XVIII van 27 maart 2017, samen met voorliggend ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering.

Het akkoord van 4 maart 2016 bepaalt dat indien de verhoging van de prestatienorm met 5% niet wordt gehaald (zie protocolnr. 354.1142 van 10 juni 2016) de aanwervingsnota (14 aanwervingen) niet goedgekeurd wordt. Indien de vooropgestelde toename van de prestatienorm niet wordt gerealiseerd (totaal van 15%), bepaalt het akkoord van 4 maart 2016 dat het totaalpakket herbekeken wordt.

Het is dus essentieel dat er een duidelijke koppeling is tussen:

- de integratie van de toelagen in het salaris
en

- een uitgewerkt optimalisatieplan dat de nodige maatregelen treft die de verhoging van de prestatienorm met 15% moet garanderen.

2.4. forfait gevaarlijk werk

Aan de Vlaams minister bevoegd voor Bestuurszaken wordt in het kader van de administratieve vereenvoudiging en werklastvermindering de bevoegdheid gegeven om voor de diensten waar het gevaarlijk werk deel uitmaakt van de functie, een forfaitaire regeling vast te stellen. Audit Vlaanderen merkte in een detectieaudit (rapport van 14 juni 2012) immers op dat voor een forfaitaire regeling inzake gevaarlijk werk geen rechtsgrond voorhanden is.

Omwille van administratieve eenvoud en werklastvermindering past de DAB Vloot voor wat betreft de toelage gevaarlijk werk reeds een forfaitaire regeling (lumpsum) toe.

2.5. compensatie LT 4

Een wijziging van de technische loopbaan voor de operationele loodsen naar aanleiding van het optimalisatietraject – schaalvergroting kan ertoe leiden dat loodsen van de loodstoelagegroep LT 4 minder schepen beloodsen. Loodsen van een lagere categorie (LT 3) kunnen daardoor immers meer grote schepen beloodsen.

Om dit financieel verlies te compenseren voorziet voornoemd akkoord van 4 maart 2016 in het toekennen van een "compensatie" aan de operationele loodsen (loodstoelage 4).

Op dit ogenblik heeft deze maatregel enkel een effect voor de Scheldemondenloodsen. De technische loopbaan werd voor dit korps reeds hertekend, zodat de betrokken loodsen sinds

2012 aanspraak kunnen maken op deze compensatie. Met ingang van 1 januari 2016 (4 jaar later) wordt overeenkomstig de afspraak het loodstoelagebedrag voor deze groep verhoogd.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL VAN BESLISSING OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De budgettaire impact van het voorliggend ontwerpbesluit kan samengevat als volgt worden geraamd (cijfers aangeleverd door het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust):

Maatregel	2017	2018	2019	2020
Kosten				
3.1. effect integratie toelagen in salaris				
3.1.1. Patronale bijdrage loodsen (recurrent)	378.036	378.036	378.036	378.036
3.1.2. Effect op VG en EJT	664.401	664.401	664.401	664.401
3.1.3. Effect op salarisgebonden toelagen	225.562	225.562	225.562	225.562
3.1.4. Patronale bijdrage operationele functies niet-loodsen	349	349	349	349
3.2. aangepaste dienst- en beurtregeling oudere loodsen (60+)				
Regeling 5-6 (60+) (ipv 6-5)	0	0	0	0
3.3. aanpassing technische loopbaan				
LT 4 (compensatie + verhoging LT)	716.240	214.265	214.265	214.265
Subtotaal kosten	1.984.588	1.482.613	1.482.613	1.482.613

3.4. responsabiliseringsbijdrage

Daarnaast moet worden opgemerkt dat de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden – (artikel 69) de responsabiliseringsbijdrage trapsgewijs verhoogt. De integratie van een deel van de toelagen in het salaris, zal volgende geraamde kost genereren (aan huidige liquidatiecoëfficiënt 1,6406):

2021	2022	2024	2026	2028	2030
5,5%	5,87%	6,62%	7,37%	8,11%	8,86%
203.854	217.568	245.367	273.165	300.593	328.391

3.5. pensioenperequatie

De integratie van toelagencomponenten in het salaris voor loodsen en een aantal personeelscategorieën van het scheepspersoneel, zal het pensioenbedrag van deze personeelsleden flink verhogen. Dit zal ook een beperkte impact hebben op de tweejaarlijkse pensioenperequatie (aanpassing van de pensioenen ten gevolge van de verhoging van de lonen van

de actieve personeelsleden).

Indien de integratie doorgaat op 1.1.2017 zal dit de pensioenperequatie op 1.1.2019 voor korf 3 (Vlaamse Gemeenschap) beïnvloeden. De kost van de verhoging van de pensioenen en van de perequatie wordt voor de gewezen personeelsleden van de ministeries door de federale schatkist gedragen.

3.6. opbrengsten

De twee akkoorden van 4 maart 2016 voorzien in een verhoging van de prestatienorm met 15%, waardoor een aantal opbrengsten beoogd worden. Het "uitvoeringsplan akkoorden van 4 maart 2016" werd geagendeerd op de vergadering van de Vlaamse Regering van 9 december 2016. De door MDK geraamde opbrengsten zijn hoger dan de loonkosten vermeld in de punten 3.1. tot 3.4.

4. PROCEDURE VAN ADMINISTRatieve EN BEGROTINGSCONTROLE

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 5 januari 2017 (bijlage 5).

De inspectie van Financiën gaf een ongunstig advies op basis van een aantal inhoudelijke overwegingen en het feit dat er op het moment van het uitbrengen van het advies nog geen akkoord was omtrent het optimalisatieplan (verhoging prestatienorm met 15%)

Als argumentatie op de opmerkingen van het advies van de Inspectie van Financiën werd met het oog op de aanvraag van het begrotingsakkoord het volgende gesteld:

4.1. Koppeling van het wijzigend besluit tot aanpassing van het VPS en het "optimalisatieplan".

Het tweede akkoord van 4 maart 2016 bepaalt uitdrukkelijk dat indien de vooropgestelde toename van de prestatienorm niet wordt gerealiseerd, het totaalpakket herbekeken wordt.

De koppeling van zowel de voorliggende wijziging van het VPS als de verhoging van de prestatienorm, impliceert dat beide aangelegenheden gelijktijdig met de vakorganisaties zullen onderhandeld worden in het Sectorcomité XVIII, met name na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van voorliggend ontwerpbesluit tot wijziging van het VPS (planning is vergadering van het Sectorcomité XVIII van 27 maart 2017).

Het uitvoeringsplan van het tweede akkoord van 4 maart 2016 (verhoging prestatienorm met 15%), werd aan de hand van een "conceptnota" geagendeerd op de vergadering van de Vlaamse Regering van 9 december 2016 (VR 2016 0912 DOC. 1350/1 en 1350/2).

Deze conceptnota doorliep niet de procedure van administratieve- en begrotingscontrole, waardoor enkel het wijzigend besluit aan de Inspectie voor advies werd voorgelegd.

4.2. verhoging prestatienorm

Op de vergadering van het Sectorcomité XVIII van 11 april 2016 (protocol nr. 354.1142 van 10 juni 2016) werd reeds een akkoord bereikt over een eerste fase in de verhoging van de prestatienorm met 5%.

Bijlage 2 van het uitvoeringsplan van de akkoorden van 4 maart 2016 (cfr. VR 2016 0912 DOC. 1350/1 en 1350/2) omvat de concrete cijfers omtrent de realisatie van de prestatienorm.

4.3. loonnorm

De Inspectie van Financiën verwijst naar de loonnorm die voor alle economische sectoren van toepassing is.

De "loonnorm" werd voor het laatst vastgesteld door de wet van 28 april 2015 betreffende de instelling van een maximale marge loonkostenontwikkeling 2015 en 2016 (B.S. 30 april 2015 – 2de editie).

Deze wet is evenwel enkel van toepassing op de private sector en sommige economische overheidsbedrijven, zijnde NMBS, B-Post, Belgacom, Infrabel, Belgocontrol.

Alhoewel een overheid hier zich uiteraard kan naar schikken, is deze wet niet van toepassing op de ministeries en Agentschappen. Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat de sociale partners op 11 januari 2017 een akkoord hebben bereikt voor de volgende jaren (1,1 procent de komende twee jaar exclusief de index) en dat de federale regering er zich heeft toe verbonden dit akkoord uit te voeren.

4.4. arbeidsduurvermindering met loonbehoud voor operationele loodsen van + 60 jaar
Deze maatregel zal ertoe leiden dat een loods 1 dag op 11 dagen minder beschikbaar is om prestaties te leveren. Dit wil niet zeggen dat de loodsen de facto 20% minder prestaties zullen leveren gezien het aantal geleverde prestaties immers afhankelijk is van het aanbod en de inzet. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat een loods meer dan 80% van zijn huidige prestaties kan leveren.

Collectief zal dit voor de DAB Loodswezen echter geen invloed hebben vermits de collectieve prestatienorm moet gegarandeerd blijven.

4.5. verduidelijking kosten en opbrengsten

Ingaand op de vraag van de Inspectie van Financiën werd bij de aanvraag van het Begrotingsakkoord meegedeeld dat in percentage kan worden gesteld dat de geraamde kostprijs wat betreft de integratie in het salaris van de loodstoelage (operationele loodsen en niet-operationele loodsen) ongeveer 2,4% van de budgetlast bedraagt van deze personeelscategorieën.

Voor de andere varende functies bedraagt de geraamde kostprijs ongeveer 1,3% van de budgetlast.

Aan de Vlaamse minister bevoegd voor begroting werd een detail bezorgd van de berekening van de akkoorden langst opbrengstzijde.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 21 februari 2017 (bijlage 6), en dit onder volgende voorwaarden:

- er is een akkoord over een uitgewerkt optimalisatieplan met betrekking tot de verhoging van de prestatienorm met 15% (zie punt 1.2.1.);
- de bijkomende ontvangsten door de tariefstijging mogen niet ingezet worden voor de financiering van de akkoorden van 4 maart 2016;
- de bijkomende loonkosten moeten gecompenseerd worden op de refertekredieten van het beleidsdomein MOW;
- de jaarlijkse delta tussen de kost van de akkoorden van 4 maart 2016 en de productiviteitsstijging van 15% wordt ter verificatie aan de Inspectie van Financiën voorgelegd.

5. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Geen enkel element van het voorstel heeft een weerslag op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid, noch op de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

6. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

- a) *Personeel*: voorliggend ontwerpbesluit noodzaakt geen bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel van de lokale besturen, noch de werving van bijkomend personeel.
- b) *Werkingsuitgaven*: voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.

- c) *Investerings en schuld*: de uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit veroorzaakt geen bijkomende investeringen voor de lokale besturen.
- d) *Ontvangsten*: in uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.
- e) *Conclusie*: voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

7. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerpbesluit werd aangepast overeenkomstig het wetgevingstechnisch- en taaladvies nr. 2017/12

Aangezien het ontwerpbesluit autoregulering van de overheid betreft, is geen regulerings-impactanalyse vereist.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering:

- 1° verleent haar principiële goedkeuring aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft de arbeidsvoorwaarden van sommige personeelsleden van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust;
- 2° machtigt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding om de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken het onder punt 1° vermelde ontwerpbesluit voor onderhandeling te agenderen op het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap - Vlaams Gewest;
- 3° machtigt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
- 4° machtigt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding om over het onder punt 1° vermelde ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding